

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	رشته: ریاضی- فیزیک و علوم تجربی	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

قلمرو زبانی (۵/۷ نمره)

۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) دیدم توطئه ما دارد می‌ماسد. ب) که گفתי سمن داشت اندر کنار ج) جنگ بود این یا شکار آیا/ میزبانی بود یا تزویر د) پیش از آمد هر زمانی صد تعب	۱
۰/۵	در بیت‌های زیر، تفاوت معنایی واژه «دستور» را بررسی کنید. الف) چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور ب) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست	۲
۰/۵	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیر (منسوب/منسوب) ب) گفت از (بهر / بحر) غرامت جامه ات بیرون کنم.	۳
۰/۵	در هریک از موارد زیر، یک نادرستی املايي بیابید و درست آن را بنویسید. الف) همچنان که می توانست او، اگر می خواست، / کان کمندِ شصت خم خویشت بگشاید / و بیاندازد به بالا، ... ب) در کتل و گردنهٔ یک دوجین شکم و روده مراحل مضق و بلع و هضم و تحلیل را پیموده است.	۴
۰/۵	در گروه کلمه های زیر، دو مورد نادرستی املايي وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. آذرم و حیا - خار و بی ارزش - سورت سرمای دی - زهر شمشیر و سنان	۵
۰/۵	در نوشتهٔ زیر، نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را تعیین کنید. «پروانه قوت از عشق آتش خورد و همهٔ جهان، آتش بیند.»	۶
۰/۵	با توجه به بیت‌های زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. گفت: نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم گفت: تا داروغه را گوئیم در مسجد بخواب الف) در بیت اول، فعل «شویم»، اسنادی و فعل «نیست»، غیراسنادی است. ب) در بیت دوم، «خوابگاه مردم»، یک ترکیب اضافی و «مردم بدکار» یک ترکیب وصفی است. درست ☐ نادرست ☐	۷
۰/۵	نوع وابستهٔ وابسته را در هریک از موارد زیر تعیین کنید. الف) متوجه شدم که قدرت قلم نویسنده تا چه حد بوده است. ب) این جا می توان چند حلقه چاه عمیق زد.	۸
۰/۵	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه‌های غم و درد غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو؟» الف) نوع «واو» در مصراع اول، حرف ربط است یا عطف؟ ب) در مصراع دوم، کدام واژه نقش «نهاد» دارد؟	۹
۰/۵	در نوشتهٔ «فکر کردم اگر پیش تر بروم، به حتم گم می شوم. بر تل خاکی نشستیم. حتی اگر من صدایتان نمی کردم، متوجه حضور من نمی شدید.» الف) زمان کدام فعل «مضارع التزامی» است؟ ب) در واژه «صدایتان»، نقش دستوری ضمیر پیوسته «تان» چیست؟	۱۰

ادامهٔ سوالات در صفحهٔ دوم

سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
نام و نام خانوادگی :	رشته : ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۱	«هفت خوان را زادسرو مرو، / ... / آن هریوه خوب و پاک آیین روایت کرد؛ / خوان هشتم را / من روایت می کنم اکنون / من که نامم ماث /» الف) گروه اسمی «آن هریوه خوب»، چه نوع نقش تبعی دارد؟ ب) نقش دستوری واژه «اکنون» را بنویسید. ج) واژه «هشتم» کدام یک از انواع وابسته های پسین است؟ د) در گروه اسمی «زادسرو مرو»، هسته را مشخص کنید.	۱
۱۲	در کدام گزینه، جمله مرکب دیده می شود؟ الف) بی اختیار در را باز کردم و این جوان نمک شناس را بیرون انداختم. ب) از خوش مشربی و فضل و کمال او چیزها گفتند و نمره تلفن او را از من خواستند. ج) آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند که بدون خداحافظی با آقایان رفتند. د) فوراً مسئله میهمانی و قرار با رفقا را با عیالم در میان گذاشتم.	۰/۵
۱۳	مفهوم نشانه «ان» را در واژه های زیر بنویسید. الف) دیلمان: ب) خواهان:	۰/۵
(قلمرو ادبی ۴ نمره)		
۱۴	نام صاحب هریک از آثار داده شده را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. الف) غزلواره ها (شکسپیر / پابلو نرودا) ب) ساتنماریا (مهرداد اوستا / سید مهدی شجاعی)	۰/۵
۱۵	از بین آثار زیر، به ترتیب یک اثر از اخوان ثالث و یک اثر از سلمان هراتی بیابید. از پاریز تا پاریس - دری به خانه خورشید - هوا را از من بگیر خنده ات را نه - در حیاط کوچک پاییز در زندان	۰/۵
۱۶	در هریک از موارد زیر، با توجه به بخش های مشخص شده، کدام آرایه ادبی دیده می شود؟ الف) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را گفته تا بنات نبات بیورد. ب) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت. ج) نهادند بر دشت هیزم دو کوه جهانی نظاره شده هم گروه د) تا باز کند به روی عالم دیباچه خاطرات شیرین	۱
۱۷	با توجه به منطق الطیر عطار، هر یک از پرندگان زیر، نماد چه کسانی هستند؟ الف) بلبل: ب) هدهد:	۰/۵
۱۸	در هریک از موارد زیر، آرایه درست را از کمانک مقابل آن، انتخاب کنید. الف) مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش بلبل را به گفتار آورد (اسلوب معادله / حسن تعلیل) ب) یکی تازی ای برنشسته سیاه / همی خاک نعلش برآمد به ماه (تناقض / اغراق) ج) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نیاش نام نهادند. (تشخیص / تضمین) د) همگنان خاموش / گرد بر گردش به کردار صدف بر گرد مروارید / پای تا سر گوش (جناس همسان / تشبیه)	۱
ادامه سؤالات در صفحه سوم		

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	رشته: ریاضی- فیزیک و علوم تجربی	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۹	با توجه به سروده «آن‌گاه که پاهایم می روند و باز می‌گردند/ نان را، هوا را، روشنی را، بهار را، از من بگیر/ اما خنده ات را هرگز/ تا چشم از دنیا نبندم» الف) یک نمونه آرایه تضاد بیابید. ب) مفهوم کنایه «چشم از دنیا نبندم»، چیست؟	۰/۵
----	---	-----

قلمرو فکری (۵/۸ نمره)

۲۰ معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.		
الف	سینه خواهم شرحه شرحه از فراق	۰/۵
ب	امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولاً از سوء هاضمه می‌میرند.	۰/۵
ج	که هر چند فرزند هست ارجمند دل شاه از اندیشه یابد گزند	۰/۵
د	طفره می‌رفتید ولی اصرارهای من، عاقبت شما را متقاعد کرد.	۰/۵
هـ	چون بُود کاکلیم ما را شاه نیست بیش از این بی شاه بودن راه نیست	۰/۷۵
و	این بدبخت‌ها سال آزرگار یک بار برایشان چنین پای می‌افتد و شکم‌ها را مدتی است صابون زده‌اند که کباب بخورند.	۰/۷۵
ز	آیا چیزی در مخیله آدمی می‌گنجد که بتواند آن را بنگارد/ اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟	۰/۵

به پرسش‌های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.

۲۱	در نوشته زیر، منظور از «به طریق انبساط»، چیست؟ «یکی از یاران به طریق انبساط گفت: از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»	۰/۵
۲۲	با توجه به شعر «دماوندیه»، منظور از بخش‌های مشخص شده در بیت‌های زیر چیست؟ «پنهان مکن آتش درون را زین سوخته‌جان شنو یکی پند گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند»	۰/۵
۲۳	از مقایسه سروده سهراب سپهری با نوشته زیر، چه مفهوم مشترکی دریافت می‌شود؟ * «من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد گفته‌باشد سر گلدسته سرو/ من نمازم را پی تکبیر الاحرام علف می‌خوانم/» * «در کویر خدا حضور دارد ... و حتی درختش، غارش، کوهش، هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد.»	۰/۵
۲۴	در بیت زیر، منظور از «نسیم سحرخیز» و «باغ» چیست؟ «با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جان سپردیم در باغ می‌ماند ای دوست، گل یادگار من و تو»	۰/۵
۲۵	بیت زیر بر چه مفهومی تأکید دارد؟ «چو بخشایش پاک یزدان بود دم آتش و آب یکسان بود»	۰/۵

ادامه سوالات در صفحه چهارم

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	رشته: ریاضی- فیزیک و علوم تجربی	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره														
۲۶	در سروده زیر، منظور شاعر از «حدیث آشنای نَقال» چیست؟ «مرد نَقال - آن صدایش گرم، نایش گرم/ آن سکوتش ساکت و گیرا/ و دمش چونان حدیث آشنایش گرم - / راه می رفت و سخن می گفت»	۰/۵														
۲۷	در نوشته زیر، منظور نویسنده از مثل «چند مرده حلاجی» چیست؟ «مصطفی جان، می خواهم امروز نشان بدهی چند مرده حلاجی و از زیر سنگ هم شده یک غاز برای ما پیدا کنی.»	۰/۵														
۲۸	با توجه به سروده زیر، یکی از ویژگی های عشق جاودانی را بنویسید. «هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم / و آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم: «که تو از آن منی و من از آن تو»، / این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند»	۰/۵														
۲۹	باتوجه به هفت وادی عرفانی منطق الطیر، هریک از بیت های ردیف نخست، با کدام بیت در ردیف دوم، یادآور وادی مشترکی است؟ (در ردیف دوم، یک بیت اضافی است)	۰/۵														
<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>نخست</th> <th>ردیف</th> <th>دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>روی ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک بیابان برکنند</td> <td>الف</td> <td>هریکی بینا شود بر قدر خویش بازیابد در حقیقت صدر خویش</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">۲</td> <td rowspan="2">دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز</td> <td>ب</td> <td>چشم بگشا به گلستان و بین جلوه آب صاف در گل و خار</td> </tr> <tr> <td>ج</td> <td>مال اینجا بایدت انداختن ملک اینجا بایدت درباختن</td> </tr> </tbody> </table>			ردیف	نخست	ردیف	دوم	۱	روی ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک بیابان برکنند	الف	هریکی بینا شود بر قدر خویش بازیابد در حقیقت صدر خویش	۲	دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز	ب	چشم بگشا به گلستان و بین جلوه آب صاف در گل و خار	ج	مال اینجا بایدت انداختن ملک اینجا بایدت درباختن
ردیف	نخست	ردیف	دوم													
۱	روی ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک بیابان برکنند	الف	هریکی بینا شود بر قدر خویش بازیابد در حقیقت صدر خویش													
۲	دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز	ب	چشم بگشا به گلستان و بین جلوه آب صاف در گل و خار													
		ج	مال اینجا بایدت انداختن ملک اینجا بایدت درباختن													
۲۰	جمع نمره	موفق باشید.														

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	راهنمای تصحیح درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	پاسخ ها	نمره
------	---------	------

توجه: مصححان محترم، خدایوت! لطفاً به پاسخ های درست مشابه نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱	الف) به نتیجه می رسد، به ثمر می رسد. ۰/۲۵، ص ۱۳۸ ج) دورویی، ریاکاری، نیرنگ، ۰/۲۵، ص ۱۱۴ ب) نوعی درخت گل، یاسمن ۰/۲۵، ص ۱۰۴ د) رنج و سختی، ۰/۲۵، ص ۱۲۲	۱
۰/۵	الف) مشاور و وزیر، ۰/۲۵، ص ۴۸ ب) اجازه، رخصت، ۰/۲۵، ص ۴۷	۲
۰/۵	الف) منسوب، ۰/۲۵، ص ۱۲؛ ب) بهر، ۰/۲۵، ص ۱۹	۳
۰/۵	الف) بیندازد، ۰/۲۵، ص ۱۱۴ ب) مضغ، ۰/۲۵، ص ۱۳۴	۴
۰/۵	آزرم و حیا، ۰/۲۵، ص ۱۰۰ خوار و بی ارزش، ۰/۲۵، ص ۱۰۱	۵
۰/۵	قوت: مفعول، ۰/۲۵، آتش: مسند، ۰/۲۵، ص ۵۳	۶
۰/۵	الف) نادرست، ۰/۲۵، ب) درست، ۰/۲۵، ص ۱۹	۷
۰/۵	الف) مضاف الیه مضاف الیه، ۰/۲۵، ص ۶۴ ب) ممیز، ۰/۲۵، ص ۷۳	۸
۰/۵	الف) عطف، ۰/۲۵، ب) چشمان، ۰/۲۵، ص ۸۴	۹
۰/۵	الف) بروم، ۰/۲۵، ب) مفعول، ۰/۲۵، ص ۹۰	۱۰
۱	الف) بدل، ۰/۲۵، ب) قید، ۰/۲۵، ج) صفت شمارشی (ترتیبی) ۰/۲۵، د) زادسرو، ۰/۲۵، ص ۱۱۰	۱۱
۰/۵	ج) آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند که بدون خدا حافظی با آقایان رفتند، ص ۱۴۱	۱۲
۰/۵	الف) مکان (مکان زندگی مردم دیلم)، ۰/۲۵، ب) صفت فاعلی، ۰/۲۵، ص ۱۵۲	۱۳

قلمرو ادبی ۴ نمره

۰/۵	الف) شکسپیر، ۰/۲۵، ص ۱۵۵ ب) سید مهدی شجاعی، ۰/۲۵، ص ۹۳	۱۴
۰/۵	در حیاط کوچک پاییز در زندان، ۰/۲۵، ص ۱۱۴ دری به خانه خورشید، ۰/۲۵، ص ۸۵	۱۵
۱	الف) استعاره (با توجه به کتاب علوم و فنون ۲ اگر مجاز هم نوشته شود صحیح است) ۰/۲۵، ص ۱۲ ب) کنایه، ۰/۲۵، ص ۲۷، ج) مجاز، ۰/۲۵، ۱۰۱، د) حس آمیزی، ۰/۲۵، ۹۵	۱۶
۰/۵	الف) انسان هایی که عاشق حقیقی نیستند و به عشق های دنیوی و ناپایدار دل بسته اند، ۰/۲۵، ب) پیر و مرشد و راهنما، ۰/۲۵، ص ۱۲۶	۱۷
۱	الف) اسلوب معادله، ۰/۲۵، ص ۴۸، ب) اغراق، ۰/۲۵، ص ۱۰۳، ج) تشخیص، ۰/۲۵، ص ۶۲، د) تشبیه، ۰/۲۵، ص ۱۰۹	۱۸
۰/۵	الف) می روند و بازمی گردند، ۰/۲۵، ب) نمیرم (تازمانی که زنده ام)، ۰/۲۵، ص ۱۵۱	۱۹

قلمرو فکری (۸/۵ نمره)

۲۰	با درود و خدایوت، همکاران گرامی، لطفاً به پاسخ های درست مشابه، نمره اختصاص دهید.
۰/۵	الف) دلی می خواهم که از درد جدایی پاره پاره شده باشد. (محرمی می خواهم که سختی جدایی کشیده باشد) ۰/۵، ص ۴۶
۰/۵	ب) حکومت های بزرگ هم مانند انسان های ثروتمند و پرخور از زیاده خواهی نابود می شوند. ۰/۵، ص ۶۲
۰/۵	ج) هر چند فرزند عزیز و گرانقدر است، اما بدگمانی به فرزند ۰/۲۵، دل شاه را آزرده خواهد کرد. ۰/۲۵، ص ۱۰۰

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	راهنمای تصحیح درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	
ردیف	پاسخ ها	نمره	
د	خودداری می کردید ۰/۲۵ اما اصرارهای من شما را مجاب و راضی کرد. ۰/۲۵، ص ۸۹	۰/۵	
هـ	چرا سرزمین ما شاه ندارد، ۰/۵ بیش از این بدون شاه بودن شایسته نیست؛ ۰/۲۵، ص ۱۲۰	۰/۷۵	
و	این بدبخت ها هر سال طولانی ۰/۲۵ یک بار برایشان چنین موقعیتی پیش می آید ۰/۲۵ و مدتی است انتظار کشیده اند (گرسنگی کشیده اند، به خود وعده داده اند) که کباب بخورند. ۰/۲۵	۰/۷۵	
ز	فکرو خیالی در ذهن انسان نمی گنجد که بتواند آن را بنویسد ۰/۲۵ اما روح راستگو و درست کردار من آن را برای تو، ای عشق جاودانی به تصویر نکشیده باشد. ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۰/۵	
۲۱	به شیوه صمیمی و خودمانی، ۰/۵، ص ۱۳	۰/۵	
۲۲	سوخته جان: شاعر (ملک الشعرای بهار)، ۰/۲۵، آتش: خشم، اعتراض ۰/۲۵، ص ۳۵،	۰/۵	
۲۳	همه موجودات در حال تسبیح خداوند هستند. (یسبح لله ما فی السموات و ما فی الارض) ۰/۵، ص ۷۶	۰/۵	
۲۴	نسیم سحرخیز: انقلاب و قیام مردم، ۰/۲۵، باغ: وطن، کشور، ۰/۲۵، ص ۸۵	۰/۵	
۲۵	لطف و عنایت حق، انسان را از آسیب ها در امان نگه می دارد. (آتش سوزان مثل آب، سرد می شود) ۰/۵، ص ۱۰۴	۰/۵	
۲۶	داستان های شاهنامه (حماسه ملی ایران)، ۰/۵، ص ۱۱۴	۰/۵	
۲۷	میزان قدرت و توانایی تو چه قدر است. ۰/۵، ص ۱۳۴	۰/۵	
۲۸	یکی از این دو مورد: عشق قدیم را هر چه قدر قدیمی باشد، کهنه و بی ارزش نمی شمارد یا همواره معشوق را جوان می بیند. ۰/۵، ص ۱۵۵	۰/۵	
۲۹	۱- ب، ۰/۲۵، ص ۱۲۳	۰/۵	۲- ج، ۰/۲۵، ص ۱۲۷
۲۰	موفق باشید.	جمع نمره	